

Verslag van vergadering EP plenair d.d. 2 februari 2016

Tijdens een gezamenlijke vergadering op dinsdag 2 februari jl. in Straatsburg hebben leden van het EP van gedachten gewisseld over migratie. De verklaringen van de Raad en de Commissie gingen over een viertal onderwerpen:

- Vluchtelingen nood, controle aan de buitengrenzen en de toekomst van Schengen
- Naleving van het internationale beginsel van non-refoulement
- Financiering van de vluchtelingenfaciliteit voor Turkije
- Toegenomen rassenhaat en geweld jegens vluchtelingen en migranten in heel Europa

Koenders geeft aan dat vier hotspots operationeel zijn (twee extra in Italië). Alle mensen die aankomen worden via de hotspot geregistreerd. In Griekenland wordt gewerkt om nog twee hotspots werkend te maken. Tot nu toe zijn voor slechts 400 aanvragen herplaatsingsbesluiten genomen. De EVP uit kritiek op de blokkade in de Raad die voorkomt dat tot een snelle oplossing wordt gekomen. Verhofstadt uit namens de ALDE-fractie sterke kritiek over het nog steeds niet werken van de Griekse hotspots. Hij vindt dat art. 73 in werking moet worden gesteld, zodat Europa het over kan nemen. Commissaris Avramopoulos reageert dat wat nu gebeurt met het opzetten van de hotspots en steun van Frontex en Europol vergelijkbaar is. Daarbij moet de EU niet van strategie veranderen alleen omdat er paniek uitbreekt. De Raad, Commissie en alle fracties spreken zich verder uit voor het naleven van het principe van non-refoulement en tegen het racisme en geweld gericht op vluchtelingen.

Introductie B. Koenders, Nederlands voorzitterschap van de Raad:

In 2015 zijn 1,8 miljoen vluchtelingen aangekomen in Europa en vele asielaanvragen gedaan. Dit oefent grote druk uit op onze samenleving. We hebben gezamenlijke maatregelen nodig voor het controleren van de instroom en bewaken van de grenzen. De hotspots moeten werken en de samenwerking met Turkije dient te worden nageleefd. Met derde landen moeten afspraken voor terugkeer worden gemaakt. Vier hotspots zijn operationeel (twee extra in Italië). Alle mensen die aankomen worden via de hotspot geregistreerd. In Griekenland wordt gewerkt om nog twee hotspots werkend te maken. Ook andere lidstaten moeten ondersteund worden door het Europese bijstandsmechanisme, en via EASO en Frontex. Voor slechts 400 aanvragen zijn herplaatsingsbesluiten genomen. Het is niet aanvaardbaar dat dit niet door alle lidstaten wordt toegepast. Via de Westelijke Balkanroute komen nog steeds mensen binnen en ook hier moet meer worden gedaan.

De Raad zal snel het huidige pakket van de Commissie te bestuderen (grens- en kustwacht, Schengen, systematische controle vluchtelingen en controle buitengrenzen). Er is al vooruitgang geboekt: de ministeres van BuZa hebben dit vorige week besproken en het onderwerp zal tijdens de vergaderingen van 5-6 februari en 10-11 maart terugkomen.

Schengen: Zweden, Frankrijk, Duitsland en anderen hebben tijdelijke grenscontroles ingevoerd. Schengen is alleen haalbaar als de buitengrenzen goed worden gecontroleerd. Het internationale principe van non-refoulement is van belang en moet door alle lidstaten worden nageleefd. De lijst van veilige landen van herkomst moet worden gehandhaafd aan de hand van dit principe. Ook het terugkeer en terugname beleid moet in overeenstemming hiermee worden gehandhaafd. Het voorzitterschap kijkt uit naar het onderzoeken van de nieuwe commissievoorstellen, zoals de Dublin verordening. De procedure moet aan de Europese waarden en de grondrechten voldoen.

Alle uitingen van racisme tegenover migranten en asielzoekers worden veroordeeld. Met deze uitingen, van slechts kleine groepen van de bevolking, moeten rekening worden gehouden. Geweld is

echter nooit het antwoord. De ministers hebben maatregelen afgesproken voor het registreren misdaden, inschakelen van het maatschappelijk middenveld en verlenen van steun aan slachtoffers. Het Voorzitterschap heeft samen met de Raad van Europa besloten een conferentie hierover te organiseren. Daarnaast moeten de rechten en belangen van kinderen worden beschermd. Het is heel verontrustend dat sprake is van uitbuiting van 10.000 kinderen door misdadigersgroepen. De Europese leiders hebben 3 miljard vrijgemaakt voor de financiering van de faciliteit in Turkije voor humanitaire steun. Dit heeft effect op het totale budget voor dergelijke inspanningen in landen. De bijdragen van de lidstaten worden berekend met een verdeelsleutel aan de hand van het BNP. Ook op de uitvoering van dit instrument moet goed worden toegezien. Het Voorzitterschap wil dat er iets gebeurt op al deze fronten en ziet hierop toe.

Introductie Commissaris D. Avramopoulos:

Extern moet de samenwerking met derde landen worden opgeschroefd om voor terugkeer van vluchtelingen te zorgen. Intern moet nog veel gedaan worden op het gebied van herplaatsing en terugkeer. De Commissie streeft naar een normalisering van de werking van Schengen. Het gaat hier niet om het einde van Schengen. Het IOM [heeft cijfers bekend gemaakt](#) over de aankomst van vluchtelingen. Opnieuw zijn vele vluchtelingen omgekomen in de eerste maand van dit jaar. Er kan niet onderhandeld worden over het redden van levens en het principe van non-refoulement. De Commissie heeft het Schengen evaluatieverslag vandaag [goedgekeurd](#). Hierin staat de uitdagingen vermeld waarmee Griekenland kampt. De Commissie werkt nauw samen met Griekenland om de terugkeer van Syriërs naar Turkije te vergroten. Het controleren van de Westelijke Balkanroute is een belangrijke prioriteit, waarbij het non-refoulementprincipe moet worden nageleefd. Een grote zorg is racisme en xenofobie ten aanzien van migranten en vluchtelingen. De Commissie veroordeelt de aanrandingen in Keulen.

Discussie tussen leden van het Europees Parlement:

M. Weber (EVP): De voorstellen zijn in een rap tempo door de Commissie gepresenteerd. Er is geen gebrek aan ideeën. In de Raad bevindt zich echter een blokkade tussen solidariteit aan de ene kant, en het sluiten van de grenzen aan de andere kant. De blokkade moet worden beslecht. De grensbeveiliging moet worden versterkt en gegevensbescherming mag dit niet in de weg staan. Opvang van politieke vluchtelingen is belangrijk, maar al zij de wetgeving overschrijden moeten zij het land verlaten.

G. Pitella (S&D): De neonazistische wind waait in Zweden en Duitsland. Er wordt gezegd dat mag worden geschoten op vluchtelingen en gevluchte kinderen zijn in gevaar. Er mogen geen wapens worden ingezet en vluchtelingen moeten worden opgevangen. In plaats van angst, moeten de Europese waarden regeren.

S. Kamall (ECR): Weer een Straatsburgsessie, weer een debat over vluchtelingen. We moeten afstappen van het polariserende debat en nu aan de slag gaan. De opmerkingen van een lid van de ECR-fractie, waartegen Verhofstadt zich in pers uitsprak, zullen worden onderzocht. De landen die overeenkomsten voor terugname van vluchtelingen ondertekend hebben, moeten deze naleven. Landen die dit niet kunnen, zoals Malta en Italië, moeten hierbij geholpen worden. Stuur de rekening niet door naar anderen.

G. Verhofstadt (ALDE): Dankt Koenders voor het tegenspreken van het plan Samson, door non-refoulement en individuele behandeling van vluchtelingen te verdedigen. Wat de voorzitter van het AfD heeft gezegd over het schieten op vluchtelingen is een schande en moet veroordeeld worden. De Commissie zegt dat de Grieken vooruitgang boeken, maar uit de Europol analyse blijkt dat mensen niet goed worden opgevangen en dat geen onderscheid wordt gemaakt tussen economische en politieke vluchtelingen. Art. 78 van het verdrag moet in werking treden zodat de EU mensen kan

sturen ipv enkel aanbevelingen doen. In plaats van dit geld aan Erdogan te geven moet dit rechtstreeks in de vluchtelingenkampen worden gestoken, om de omstandigheden te verbeteren.

Reactie Commissaris D. Avramopoulos:

Alle lidstaten moeten zich houden aan Schengen. De Commissie zal opkomen voor Griekenland, dat onder druk staat door de vluchtelingenstroom. Het oprichten van de hotspots heeft veel overeenkomsten met de Europese grenswacht, die Verhofstadt voorstelde om op te richten. Frontex, Europol en Eurojust werken samen om snel migranten te registreren. Niemand kan de grenzen van de lidstaten overnemen, maar alle lidstaten moeten wel steun geven. We moeten niet van strategie veranderen omdat er paniek ontstaat. We zullen slagen als we het samen doen. Griekenland versnelt nu de implementatie.

De Commissie komt met een mededeling over het beheer van migratie. In maart komt de Commissie met een slimme grenzen voorstel. Ook komt er een ambitieus managementpakket met een voorstel om het Dublinsysteem te hervormen. Structurele herplaatsing, legale migratie en de herziening van de blauwe kaart zijn onderdeel van dat pakket.

Reactie B. Koenders, Nederlands voorzitterschap van de Raad:

Er moet een model komen dat beter is dan het businessmodel van de mensensmokkelaars. We moeten zoeken naar een consensus tussen de lidstaten. Er wordt ondersteuning geboden aan UNHCR voor de vluchtelingenkampen. Daarnaast zijn er gesprekken over follow up op Valetta. Het gaat te traag met de hotspots. De Raad verwacht een Commissie verslag met een update van de hotspots. Via de IPCR-verslagen houdt de Raad de vinger aan de pols. Er is wel vooruitgang geboekt sinds de zomer. De twee laatste Griekse hotspots moeten binnen kort in werking zijn. In reactie op kritiek op de aanpak in Turkije stelt Koenders dat niet enkel geld wordt overgemaakt, maar echt wordt samen gewerkt.